

Treść: 285. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 marca 1923 r. normujące prowizorycznie przepisy o sprzedaży wyrobów tytoniowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Instrukcja dla sprzedawców wyrobów tytoniowych tudzież dla władz i organów nadzorczych).	447
286. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 marca 1923 r. w przedmiocie zmian w rozmieszczeniu Ewidencji katastru podatku gruntowego w okręgu izby skarbowej w Krakowie.	458
287. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 marca 1923 r. w przedmiocie ustawiania w rektyfikacjach i gorzelniach na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, lubelskiego i kieleckiego aparatów kontrolno-mierniczych wytwórni krajowej.	458
288. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 marca 1923 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Rolnictwa i Dóbr Państwowych w sprawie podziału terytorjum Ziemi Wileńskiej i województw: białostockiego, nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego na okręgi i obwody inspekcji pracy oraz w przedmiocie zmiany rozporządzenia Ministra P. i O. S. w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dn. 17 lutego 1921 r. w przedmiocie nowego podziału b. Królestwa Kongresowego i b. obwodu białostockiego na okręgi i obwody inspekcji pracy stosownie do podziału tego obszaru na województwa i starostwa.	459
289. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 13 kwietnia 1923 r. o zmianach i uzupełnieniach taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt	459
290. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 kwietnia 1923 r. w przedmiocie należytości znawców-lekarzy w b. zaborze austriackim.	461
291. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 kwietnia 1923 r. w sprawie zwrotu kosztów i odszkodowania za stratę czasu dla sędziów pokoju w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu.	462

285.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 20 marca 1923 r.

normujące prowizorycznie przepisy o sprzedaży wyrobów tytoniowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Instrukcja dla sprzedawców wyrobów tytoniowych tudzież dla władz i organów nadzorczych).

Na podstawie art. 13, 33 i 62 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. № 47 poz. 409) i w częściowej zmianie tudzież w uzupełnieniu rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu do tejże ustawy z dnia 29 października 1922 r. (Dz. U. R. P. 100 poz. 916), zarządza się co następuje:

I. POSTANOWIENIA OBOWIĄZUJĄCE NA CAŁYM OBSZARZE PAŃSTWA.

A. Sposób rozsprzedaży wyrobów tytoniowych.

§ 1. Rządowe i prywatne fabryki wyrobów tytoniowych tudzież magazyny sprzedaży tych wyrobów sprzedają wyroby tytoniowe za opustem od ceny taryfowej prowizji (rabatu), ustalonej przez Ministra Skarbu:

- a) sprzedawcom hurtowym;
- b) sprzedawcom detalicznym lub innym osobom (instytucjom) a to za osobnemi (indywidualnemi lub ogólnemi) zezwoleniami lub zarządzeniami Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego.

Fabryki prywatne działają w tych wypadkach (a i b) w zastępstwie instytucji rządowych.

§ 2. Przedsiębiorstwa hurtowej sprzedaży wyrobów tytoniowych zwą się „hurtowniami tytoniowymi”.

Wynagrodzenie hurtownika stanowi:

- 1) od tej części towaru, którą odsprzedaje detalistom: „prowizja hurtowa” t. j. różnica między ceną taryfową (sprzedażną) pobranych wyrobów tytoniowych, a ceną, po której je pozbywa detalistom.
- 2) od tej części towaru, którą wolno mu narazie zatrzymać dla własnego sklepu detalicznego: „prowizja hurtowa” powiększona o prowizję detaliczną t. j. różnicę ceny hurtowej (po której wyroby tytoniowe pozbywa detalistom) i ceny taryfowej (po której towar ma być sprzedawany konsumentom).

Aż do dalszego zarządzenia wolno hurtownikom zatrzymywać dla własnych sprzedaży detalicznych (sklepów tytoniowych) — o ile detaliczną sprzedaż dotychczas prowadzili i o ile w specjalnych wypadkach nie wydano względnie nie wyda Ministerstwo Skarbu lub Generalna Dyrekcja Monopoli Tytoniowego ograniczających zarządzeń — jedną trzecią część pobranych z magazynu poborowego wyrobów tytoniowych. Cały pobrany z fabryk lub magazynów zapas wyrobów tytoniowych — prócz części zatrzymanej ewentualnie w myśl powyższych zasad dla własnego sklepu tytoniowego — odsprzedają hurtownicy wskazanym w niniejszym rozporządzeniu detalistom.

§ 3. Przedsiębiorstwa detalicznych kupców wyrobów tytoniowych nazywają się „sklepami tytoniowymi”. Nabywają one wyroby tytoniowe od hurtowników za opustem od ceny taryfowej prowizji detalicznej lub w wyjątkowych wypadkach wprost z fabryk lub magazynów za opustem prowizji niżej unormowanej a zależnej od ilości wykupywanych naraz towarów.

Sklepy tytoniowe obowiązane są starać się, by zawsze miały potrzebne zapasy wyrobów tytoniowych. Obowiązane są też sprzedawać je, dopóki zapas starczy, po cenie taryfowej każdemu zgłaszającemu się konsumentowi według zasad i norm, które odpowiednio do stosunków ustalać będą kompetentne władze skarbowe (izby skarbowe, urzędy akcyz i monopolów względnie dyrekcje okręgów skarbowych). Władze te ustanawiać będą w szczególności dla swych okręgów odpowiednio do stosunków lokalnych minimalną ilość towaru, której sprzedania naraz może domagać się konsument, w razie zaś większego braku wyrobów tytoniowych także maksymalną ilość, którą mu sprzedać wolno — o ile w tym względzie nie wyda Generalna Dyrekcja Monopoli Tytoniowego odmiennych ogólnych zarządzeń.

Maksymalna ta ilość w żadnym wypadku nie może przekraczać norm, wyznaczonych przez Ministra Skarbu po myśli art. 14 ustawy monopolowej jako maksymalną ilość mogącą się znajdować w posiadaniu jednej osoby.

Sprzedawcom tytoniowym nie wolno sprzedawać wyrobów tytoniowych niezaopatrzonych opaską lub znakiem monopolowym względnie etykietą, wskazującą pochodzenie z fabryk rządowych.

§ 4. Prócz hurtowni, a wyjątkowo także i sklepów detalicznych, nabywać mogą wyroby tytoniowe wprost w fabrykach rządowych lub prywatnych wzglę-

nie w magazynach sprzedaży narazie także i współdzielcze związki stowarzyszeń spożywczych, które otrzymały na to specjalną koncesję od Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego, a to celem rozdziału ich między należące do związku stowarzyszenia. Stowarzyszenia te będą mogły otrzymane w ten sposób wyroby tytoniowe rozdzielać za opłatą ceny taryfowej między swych członków. Między innych konsumentów będzie im wolno je rozsprzedawać tylko w takim razie, jeśli posiadają na to stosowną koncesję. W wypadkach tych traktowanym będzie odnośny związek stowarzyszeń, tak pod względem wysokości prowizji jak i innych przepisów narówni z hurtowniami, pojedyncze zaś, należące do niego stowarzyszenia, narówni z innymi sklepami tytoniowymi.

Nadto pobierać będą mogły w wyjątkowych wypadkach wyroby tytoniowe celem rozdziału między członków, za potrąceniem od ceny taryfowej prowizji detalicznej wprost z fabryk lub magazynów sprzedaży także poszczególne stowarzyszenia o charakterze społecznym, zrzeszenia i instytucje, które nie posiadają koncesji, jednak tylko za specjalnymi zezwoleniami wydanymi przez Generalną Dyrekcję Monopoli Tytoniowego. Tak zwane „sklepy fabryczne” pobierać będą mogły wyroby tytoniowe wprost ze swych fabryk i t. p. w ilościach aż do odwołania bez ograniczeń.

§ 5. Prócz wymienionych powyżej przedsiębiorstw sprzedaży trudnić się mogą detaliczną sprzedażą wyrobów tytoniowych także uliczni sprzedawcy-inwalidzi, t. zw. „skrzynkarze”, o ile na to uzyskali od kompetentnej władzy skarbowej osobną koncesję. Obowiązani są oni towar swój przechowywać w osobnych skrzynkach wedle przepisanej wzoru i stosować się do załączonej osobnej dla nich instrukcji (załącznik 1).

Skrzynkarze mają zaopatrywać się w wyroby tytoniowe w specjalnie dla nich stworzonych „hurtowniach inwalidzkich”, w razie ich braku w jakiej miejscowości wedle norm ogólnych, ustalonych dla sklepów tytoniowych.

Koncesje na uliczną sprzedaż zastrzeżone są wyłącznie dla inwalidów wojennych, wdów i sierot po poległych oraz po inwalidach wojennych. Wyjątek stanowią osoby, które przedtem trudniły się legalnie uliczną sprzedażą, jednakowoż za specjalnym zezwoleniem Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego.

Uliczna sprzedaż wprowadzoną będzie jedynie w miejscowościach i w ramach, wyznaczonych każdorazowo przez Ministra Skarbu osobnymi rozporządzeniami (obecnie tylko b. zabory rosyjski i austriacki).

Prawo wydawania koncesji w określonych ramach przyznaje się izbom skarbowym względnie upoważnionym przez nie władzom skarbowym.

§ 6. Obok wymienionych w poprzednich §§ przedsiębiorstw publicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych istnieć będą t. zw. „domowe sprzedaże wyrobów tytoniowych”, „czasowe sklepy tytoniowe” i „koszarowe sprzedaże wyrobów tytoniowych”.

1. „Domowe sprzedaże wyrobów tytoniowych” są to sprzedaże detaliczne w restauracjach, kawiarniach

niach, cukierniach, herbaciarniach, mleczarniach, bufetach kolejowych i t. p. przedsiębiorstwach.

Przedsiębiorstwa te nie mogą otrzymywać koncesji na zwykłe sklepy tytoniowe, lecz tylko na „domowe sprzedaże wyrobów tytoniowych”. W sprzedażach tych wolno wyroby tytoniowe przechowywać wyłącznie tylko w przeznaczonych na ten cel oszklonych szafkach lub skrzynkach, które w widocznym miejscu mają być zaopatrzone w godło państwowe (biały orzeł w czerwonym polu) i napis „domowa sprzedaż wyrobów tytoniowych”. Ze wspomnianej szafki lub skrzynki wolno przedsiębiorcy wyroby tytoniowe wyjmować tylko celem bezpośredniej sprzedaży gościom restauracyjnym przy ladzie (bufecie), albo też celem przeniesienia ich do małej skrzynki (zwykle na pasach) roznoszonej przez służbę między gości, siedzących przy stolikach, dla ich wygody, i te skrzynki muszą mieć ten sam napis i to samo godło, co wyżej wymienione. Jedno przedsiębiorstwo restauracyjne lub t. p. posiadające koncesję, względnie narazie w jej zastępstwie przepisana klauzulę na publikacie zgłoszenia (patrz § 9), może mieć tylko jedną skrzynkę względnie szafkę stałą (bufetową) i jedną przenośną dla wygody gości. Na większą ilość skrzynek przenośnych może zezwolić tylko w wyjątkowych wypadkach większym przedsiębiorstwom izba skarbowa. W skrzynkach tych wolno przechowywać i między gości rozsprzedawać tylko papierosy i cygara, nie zaś tytonie krajane lub machorkę. Zaopatrywać się w nie winni przedsiębiorcy w sposób przepisany dla sklepów tytoniowych publicznych. Po za skrzynką, wzgl. szafką, nie wolno im przechowywać wyrobów tytoniowych nigdzie w całym przedsiębiorstwie (restauracji, kawiarni, cukierni lub t. p.), nie wolno im też papierosów i cygar sprzedawać konsumentom innym, jak gościom swego przedsiębiorstwa głównego.

II. „Czasowe sklepy tytoniowe” są to sprzedaże detaliczne dla urzędzeń, trwających tylko przez krótki okres czasu, jak np. festynów na cele dobroczynne, zabaw ludowych, targów, odpustów i t. p.

Koncesje na sklepy powyższe otrzymywać mogą również urzędzenia i przedsiębiorstwa, obliczone na dłuższy okres swego istnienia jak np. niestałe wystawy, budowy kolei, regulacje rzek i t. p.

Sklepy takie nie potrzebują mieć osobnego lokalu lecz zawsze winny być zaopatrzone w godło państwowe i stosowny napis. Mogą też być prowadzone w skrzynkach inwalidzkiej ulicznej sprzedaży lub analogicznie jak przy „domowej sprzedaży wyrobów tytoniowych” (§ 61).

III. „Koszarowe sprzedaże wyrobów tytoniowych” są to sprzedaże detaliczne (sklepy tytoniowe) w zabudowaniach koszar wojskowych dla wyłącznego aprowidowania w wyroby tytoniowe żołnierzy danej jednostki wojskowej. Sprzedaże powyższe mają być nadawane spółdzielniom wojskowym (gospodom żołnierskim) względnie osobom przez władze wojskowe wskazanym.

W prośbach o nadawanie takich koncesji winien dowódca danej jednostki wojskowej stwierdzić, że kompetująca o koncesję spółdzielnia (gospoda) jest rzeczywiście czynną, wzgl. w wypadku, gdy o koncesję stara się osoba prywatna — że uprawniona jest ona ze strony władz wojskowych do prowadzenia

w zabudowaniach koszarowych na własny rachunek gospody t. zw. kantyny wojskowej.

Za należyte prowadzenie koszarowej sprzedaży wyrobów tytoniowych odpowiedzialny jest — o ile ta nadana została spółdzielni wojskowej (gospodzie żołnierskiej) — prócz sprzedawcy także dowódca danej jednostki wojskowej.

IV. Prawo udzielania koncesji na przedsiębiorstwa, wymienione ad I, II i III przyznaje się izbom skarbowym, wzgl. upoważnionym przez nie władzom skarbowym.

§ 7. Prócz powyższych specjalnych przepisów stosować się winni sprzedawcy wymienieni w §§ 5 i 6 do ogólnych norm i obowiązków, ustalonych dla sprzedawców w niniejszym rozporządzeniu.

§ 8. Oprócz podanego powyżej podziału przedsiębiorstw sprzedaży wyrobów tytoniowych (przedsiębiorstwa publicznej sprzedaży i sklepy domowe, przedsiębiorstwa hurtowe i sklepy tytoniowe) dzieli się je w rozumieniu niniejszego rozporządzenia na przedsiębiorstwa sprzedaży samoistne i niesamoistne. Samoistnymi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są te przedsiębiorstwa, które oprócz wyrobów tytoniowych, znaczków stempowych i pocztowych, tudzież losów państwowej loterii sprzedają tylko gazety i inne periodyczne czasopisma, karty do gry, przybory do palenia i pisania (papier listowy, koperty, widokówki).

Przedsiębiorstwa połączone ze sprzedażą innych artykułów będą uważane za niesamoistne.

B. Koncesje.

§ 9. Sprzedaż wyrobów tytoniowych dozwolona jest tylko obywatelom Państwa Polskiego, którzy po myśli art. 13 ustawy o monopole tytoniowym, otrzymali wzgl. otrzymają na to koncesje od kompetentnych władz skarbowych. Do czasu definitywnego uregulowania tych spraw w drodze następných rozporządzeń wszystkie koncesje na sprzedaż wyrobów tytoniowych uważane będą za prowizoryczne. Koncesje te opiewać winny na ściśle oznaczony lokal, łatwo z ulicy dostępny, z osobnym wejściem frontowym. Lokal ten winien być ponadto widny i suchy tak, by przechowywane w nim wyroby tytoniowe nie ulegały zepsuciu. Tylko w wyjątkowych wypadkach przy sprzedażach detalicznych będą mogły mieć odnośnie przedsiębiorstwa lokal bez wejścia wprost z ulicy, lecz z oknem sprzedawczym, wychodzącym na ulicę.

Na zmianę lokalu zezwolić może tylko władza, która wydała koncesję, przyczem zezwolenie to musi być na koncesji wyraźnie zaznaczone.

Zasadniczym warunkiem posiadania koncesji jest faktyczne i stałe jej wykonywanie. W razie niewykonywania z własnej winy przedsiębiorstwa sprzedaży przez czas dwu miesięcy, koncesja sama przez się wygasa, a kompetentna władza skarbowa winna odnośny dokument koncesyjny ściągnąć od koncesjonariusza.

W tych częściach Państwa, w których sprzedawcom nie wydano dotąd formalnych pisemnych koncesji, zastępuje je narazie klauzula, zamieszczona po myśli § 20 rozporządzenia wykonawczego do ustawy monopolowej z dn. 29 października 1922 r. (Dz. U.

R. P. № 100 poz. 916) na duplikatach zgłoszeń dotychczasowych sprzedawców.

Koncesje zatwierdza się niniejszem prowizorycznie a zastępujące je klauzule na duplikatach zgłoszeń wydaje się na czas aż do odwołania z tem zastrzeżeniem, że sprzedawcy poddają się po myśli art. 13 ustawy o monopolu tytoniowym warunkom ustanowionym przez Ministra Skarbu w niniejszem rozporządzeniu.

§ 10. Każde przedsiębiorstwo publicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych na całym obszarze Państwa Polskiego winno wywiesić w terminie jednego miesiąca od ogłoszenia niniejszego rozporządzenia w swym lokalu sprzedażnym na widocznym miejscu koncesję wzgl. zastępujący ją dokument i każdorazowo obowiązujący cennik (taryfę) wyrobów tytoniowych. Nakłady obowiązującego cennika zarządzać mają izby skarbowe według wzorów nadsyłanych im przez Generalną Dyрекcję Monopolu Tytoniowego i wydawać wszystkim sprzedawcom wyrobów tytoniowych za zwrotem własnych kosztów nakładu.

Sklepom tytoniowym (detalicznym sprzedażom wyrobów tytoniowych) i hurtowniom tytoniowym wolno zapasy wyrobów tytoniowych przechowywać tylko w lokalach wymienionych w koncesji. Jeżeli ze względu na obecne trudne stosunki mieszkaniowe hurtownik wzgl. detalista, podlegający po myśli §§ 15, 20 i 24 niniejszego rozporządzenia tym samym przepisom co hurtownicy, nie mógłby swego zapasu przeznaczanego dla hurtowej sprzedaży pomieścić w lokalu wymienionym w koncesji, w takim razie może towar taki umieścić w innym odpowiednim lokalu, o ile uzyska na to przedtem zezwolenie miejscowo kompetentnej władzy sprzedaży (dyrekcji okręgu skarbowego wzgl. urzędu akcyz i monopolów).

Władze powyższe winny posiadać stale dokładną ewidencję lokali, w których znajdują się wspomniane zapasy wyrobów tytoniowych.

§ 11. Hurtownicy i detaliści tytoniowi obowiązani są prowadzić swe przedsiębiorstwa osobiście ewentualnie przy pomocy pomocnika (ów), za którego czynności w przedsiębiorstwie są odpowiedzialni.

Jako pomocnicy przyjmowani być winni przede wszystkim inwalidzi wojenni, wdowy i sieroty po poległych lub po inwalidach wojennych, oczywiście, o ile mają potrzebne kwalifikacje, w braku zaś powyższych inne ukwalifikowane osoby posiadające obywatelstwo polskie.

Zezwolenia na przyjęcie pomocników udzielać będą na wnioski sprzedawców izby skarbowe i wydział skarbowy województwa śląskiego. Zatrudnieni już w chwili ogłoszenia tego rozporządzenia ukwalifikowani pomocnicy sprzedaży winni być na wnioski sprzedawców w każdym razie zatwierdzeni — o ile tylko przeciw osobom ich nie zachodzą jakie przeszkody.

Nadto wolno sprzedawcom wyrobów tytoniowych używać zawsze jako pomocników w swych przedsiębiorstwach członków swych rodzin. W razie urzędownie stwierdzonej choroby hurtownika wzgl. właściciela sklepu tytoniowego, uniemożliwiającej mu zupełnie osobiste zajmowanie się przedsiębiorstwem

choćby przy pomocy osób wyżej wymienionych lub zmuszającej go do wyjazdu, będzie mogła udzielać Generalna Dyrekcja Monopolu Tytoniowego dla hurtowników, izby skarbowe zaś i wydział skarbowy województwa śląskiego dla detalistów pozwolenia na prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę nie dłużej jednak jak na przeciąg sześciu miesięcy jednorazowo.

W nagłych uwzględnienia godnych wypadkach może najbliższa władza sprzedaży (dyrekcja okręgu skarbowego wzgl. urząd akcyz i monopolów) zezwolić hurtownikowi względnie właścicielowi sklepu tytoniowego na prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę, nie dłużej jednak jak na okres dwu miesięcy.

§ 12. Na zarządzenie miejscowo kompetentnej dyrekcji poczt i telegrafów będzie każdy publiczny sklep tytoniowy obowiązany do sprzedaży znaczków pocztowych. Władza skarbowa może nań nałożyć obowiązek sprzedaży znaczków stemplowych.

W końcu na żądanie Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej będą sklepy obowiązane do sprzedaży losów państwowych loterii.

Sprzedawcy obowiązani są w takich wypadkach stosować się do postanowień odnośnych instrukcji sprzedaży znaczków pocztowych, stemplowych lub instrukcji loteryjnych.

§ 13. Przedsiębiorstwa sprzedaży wyrobów tytoniowych są obowiązane do stosowania się do wszelkich ogólnych lub szczegółowych zarządzeń kompetentnych władz i organów kontrolnych, wydawanych po myśli niniejszej instrukcji wzgl. późniejszych zarządzeń Ministerstwa Skarbu lub Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego. Sprzedawca winien dalej zawsze zachowywać się w odpowiedni sposób wobec stykających się z nim w wykonaniu służby organów władzy i rewidujących osób urzędowych, tudzież dozwalać im przystępu do lokalu przedsiębiorstwa i badania zapasów i zapisków.

§ 14. Wszyscy sprzedawcy obowiązani są do regularnej opłaty przypadających od tych przedsiębiorstw patentów i podatków.

Przy wydawaniu koncesji należy prócz przypadającej należytości stemplowej pobierać od koncesjonariusza zwrot kosztów druku koncesji. Co do czasu wykonywania sprzedaży winni wszyscy sprzedawcy wyrobów tytoniowych stosować się do specjalnie wydawanych w tym kierunku zarządzeń.

Co do transportu legalnie nabytych wyrobów tytoniowych, to koncesjonariusze mogą oczywiście bez osobnych zezwoleń przewozić je do siedzib swych przedsiębiorstw, obowiązani są jednak na każde żądanie organów kontrolnych wykazać się w wiarygodny sposób z posiadania koncesji. Natomiast osoby przyjmujące takie wyroby tytoniowe do przewozu muszą za każdym razem otrzymać stosownie do postanowień art. 5 pkt. c. ustawy monopolowej na to osobne pisemne zezwolenia, które wydawać będą miejscowo powołane urzędy akcyz i monopoli, względnie dyrekcje okręgów skarbowych.

II. SZCZEGÓŁOWE POSTANOWIENIA DLA WOJEWÓDZTW: POZNAŃSKIEGO I POMORSKIEGO ORAZ GÓRNOŚLĄSKIEJ CZĘŚCI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO.

§ 15. Na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego uważane będą za hurtownie wszystkie te przedsiębiorstwa, które otrzymały stosowną adnotację na duplikatach zgłoszeń po myśli § 20 p. 3 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o monopolu tytoniowym z dnia 29 października 1922 (Dz. U. R. P. № 100, poz. 916).

Mogą one nabywać wyroby tytoniowe za opustem ustalonej przez Ministra Skarbu prowizji hurtowej i detalicznej w jakiegokolwiek fabryce wyrobów tytoniowych położonej na obszarze Państwa i to bez żadnych ograniczeń. O ile chodzi o wyroby tytoniowe z fabryk rządowych winny zwracać się bezpośrednio — wzgl. na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego przez wydział skarbowy województwa śląskiego — do Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego. Nabyte wyroby tytoniowe mogą sprzedawać częściowo detalicznie we własnych sklepach detalicznych — o ile je już obecnie posiadają — konsumentom po cenach taryfowych, resztę zaś pozbywać za opustem ustalonej przez Ministra Skarbu prowizji detalicznej innym sprzedawcom detalicznym (sklepom tytoniowym) na obszarze tego samego b. zaboru. Narazie wolno im też odstępywać wyroby nabyte w powyżej wydany sposób innym hurtownikom z obszaru województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego.

Hurtownicy nie tylko są uprawnieni ale i obowiązani do stałego prowadzenia swych przedsiębiorstw.

Detaliści na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego mogą zatem wyroby tytoniowe nabywać:

- a) od koncesjonowanych hurtowników na całym tym obszarze osiedlonych za prowizją detaliczną,
- b) wprost z którejkolwiek fabryki tytoniowej położonej na obszarze Państwa Polskiego za prowizją detaliczną, jeśli kupują naraz mniej jak 100.000 sztuk cygar lub 500.000 szt. papierosów, wzgl. 500 kg. tytoniu — za prowizją hurtową zaś jeśli kupują naraz ilości większe. W wypadku ostatnim odnośni detaliści traktowani będą narówni z hurtownikami i ciążyc na nich będą wszelkie obowiązki hurtowników, a więc także prowadzenie ksiąg hurtowych.

Fabryki na obszarze b. zaboru pruskiego będą obowiązane pokrywać przedewszystkiem zapotrzebowania hurtowników, detalistom zaś będzie im wolno sprzedawać wyroby pod podanymi warunkami tylko w miarę nadwyżek zapasów.

Sprzedawcy detaliczni obowiązani są sprzedawać swój towar przedewszystkiem konsumentom, wolno im jednak będzie towar sprzedawać narazie innym koncesjonowanym sprzedawcom na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego mogą sprzedawcy wyrobów tytoniowych sprzedawać tytonie krajane i papierosy tak prywatnej jak i rządowej produkcji wyłącznie tylko w całych (zamkniętych) opakowaniach zaopatrzonych opaską monopolową wzgl. etykietą fabryki rządowej — o ile w tym względzie nie wydała lub nie wyda Generalna Dyrekcja Monopoli Tytoniowego odmiennych zarządzeń.

Odnośnie do sposobu sprzedaży cygar na powyższych obszarach obowiązywać będą wydawane każdorazowo przez Ministerstwo Skarbu zarządzenia.

§ 16. Izby skarbowe na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego i wydział skarbowy województwa śląskiego (ten ostatni z wyłączeniem oczywiście podległych mu obszarów cieszyńskiej części województwa śląskiego) przedłożą w terminie do końca czerwca 1923 r. w 2 egzemplarzach imienny wykaz hurtowych sprzedawców według wzoru C. (załącznik 2). Również do końca czerwca 1923 r. przedłożą Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego wymienione izby skarbowe i wydział skarbowy województwa śląskiego tabelaryczne wykazy w dwóch egzemplarzach wszystkich tych detalicznych sprzedawców wyrobów tytoniowych, którzy odpowiadają warunkom art. 59 ust. 2 ustawy o monopolu tytoniowym (załącznik 2 wzór D) i osobne wykazy w dwóch egzemplarzach wszystkich tych detalicznych sprzedawców wyrobów tytoniowych, którym wprawdzie narazie prowizorycznie koncesji wzgl. klauzul na duplikacie zgłoszenia udzielono, którzy jednak tych warunków nie posiadają (zał. 2 wzór E). W końcowej rubryce tego ostatniego wykazu przedstawi izba wniosek, czy odnośnemu sprzedawcy należy koncesję cofnąć czy też pozostawić i uzasadni ten wniosek podając, czy dotychczasowe prowadzenie przedsiębiorstwa było prawidłowe, czy jego dalsze istnienie jest dla wygody konsumentów potrzebnem i z innych względów wskazanem, jaką jest jego odległość od sąsiednich sklepów tytoniowych i czy ogólna ilość sklepów tytoniowych jest w danej miejscowości dostateczną wzgl. za małą. Mieć przytem należy na względzie, że zwłaszcza w większych miastach sklepy tytoniowe nie powinny mieścić się we wspólnych lokalach z przedsiębiorstwami, przechowującymi towary, wydające woń, mogącą wyrobom tytoniowym szkodzić jak np. dziegieć, lakiery, śledzie, mydło, owoce i t. p.

§ 17. Wydawanie wszelkich nowych koncesji — oprócz wymienionych w §§ 5 i 6 — jest dopuszczalne tylko w całkiem wyjątkowych wypadkach i jest zastrzeżone Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego, przyczem prawo bezwzględnej pierwszeństwa będą mieć osoby i instytucje wymienione w § 23 ust. 1.

§ 18. Przedsiębiorstwa sprzedaży wyrobów tytoniowych na obszarach województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego winny w ciągu miesiąca po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia wywiesić nad wejściem do swoich lokali godło państwowe (biały orzeł w czer-

wonem polu) z napisem „Sprzedaż wyrobów tytoniowych” i to bez względu na to, czy przedsiębiorstwo jest hurtowym czy detalicznym.

§ 19. Wszyscy publiczni hurtowni sprzedawcy wyrobów tytoniowych na powyższych obszarach założą i prowadzić będą zapisek przychodów i rozchodów zwany „Księgą poborową”.

W zapisku tym będą obowiązywać wpisywać po lewej stronie wszystkie przychody wyrobów tytoniowych, podając datę przychodu, firmę, fabrykę lub magazyn, od którego towar został nabyty, szczegółowe daty co do ilości i rodzaju towaru.

Każda pozycja przychodu powinna być udokumentowana zaświadczeniami, stwierdzającymi nabycie odnośnych wyrobów tytoniowych, jako to zaświadczeniami lub rachunkami fabryki prywatnej, hurtowni lub firmy, od której wyroby tytoniowe nabyto.

Dokumentami temi będzie hurtownik obowiązany wykazać się na każde żądanie władzy skarbowej tak długo, jak długo towar znajduje się w jego posiadaniu.

Po drugiej (prawej) stronie zapisku uwidoczniane będą rozchody. Wpisywać tu będą hurtowni sprzedawcy szczegółowo każdorazowe transakcje hurtowe t. j. sprzedaże, dokonane sprzedawcą detalicznym wzgl. i hurtowym, podając rodzaj i ilość sprzedanego towaru, tudzież nazwę i adres nabywcy. Wpisywać tu też będą ewentualnie wydatki do własnych sklepów detalicznych.

Wszyscy publiczni detaliczni sprzedawcy wyrobów tytoniowych założą i prowadzić będą „księgę poborową” jedynie z rubryką przychodu (bez rozchodu) w identyczny sposób jak hurtownicy. Niepotrzebują jednak wpisywać nazw odnośnych wyrobów tytoniowych, lecz tylko ich gatunek np. „średni A”.

Księgi poborowe winny być paginowane i parafowane przez najbliższy organ kontroli skarbowej.

Wszyscy publiczni sprzedawcy wyrobów tytoniowych obowiązani będą zapisek ten prowadzić ściśle, czysto i przejrzysto najpóźniej od 1 dnia najbliższego miesiąca po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia. W dniu tym wpiszą jako pierwszą pozycję przychodu cały zapas znajdujący się u nich na składzie.

Zapisek rewidowany będzie w miarę możliwości raz lub kilka razy w ciągu miesiąca przez kompetentne organa kontroli skarbowej, które za każdym razem stwierdzą dokonanie kontroli urzędowym podpisem pod ostatnią pozycją przychodów i rozchodów.

III. SZCZEGÓLOWE POSTANOWIENIA DLA B. ZABORU ROSYJSKIEGO.

A. Na obszarach m. stoł. Warszawy i województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego.

§ 20. 1) Na obszarze województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego istnieją hurtownie rejonowe prócz nich jednak handlują jeszcze hurtowo tytoniem niektóre sklepy detaliczne. *Dotyczy to zwłaszcza większych sklepów tytoniowych w m. stoł. Warszawie, gdzie prócz nich zastępują hurtownie tytoniowe narazie

jeszcze związki kupieckie i wprowadzone na próbę hurtownie innego typu.

Rejonowe hurtownie, przydzielone do rządowych magazynów poborowych obowiązane są wykupywać w wyznaczonych im terminach w całości kontyngenty wyrobów tytoniowych w powyższych magazynach.

Po wykupieniu tego kontyngentu wolno im będzie zakupywać w dowolnych ilościach bez żadnych specjalnych zezwoleń wyroby tytoniowe z jakiegokolwiek fabryki wyrobów tytoniowych — położonej na obszarze Państwa, na odnośnym zamówieniu jednak muszą uzyskać klauzulę rządowego magazynu poborowego, że pobrali w całości przeznaczony dla nich kontyngent rządowy. Na podstawie takiego zamówienia, zaopatrzonego wspomnianą klauzulą, będzie mógł hurtownik pobrać wyroby tytoniowe w którejkolwiek fabryce wyrobów tytoniowych, położonej na obszarze Państwa Polskiego i to prywatnej lub rządowej w dowolnej ilości w miesiącu, w którym kontyngent rządowy już wybrał, albo też w miesiącu następnym.

Fabryce wolno będzie realizować tylko zamówienia odpowiadające powyższym warunkom i w wymienionych wyżej terminach. Sklepy tytoniowe obowiązane są do wykupienia całego przeznaczonego dla nich kontyngentu (pobranego przez hurtownika w magazynie rządowym) w swych hurtowniach rejonowych. Po wykupieniu tego kontyngentu będą mogły również zakupywać wyroby tytoniowe bezpośrednio:

1) w rządowym magazynie sprzedaży, do którego przydzieloną jest odnośna hurtownia,

2) w którejkolwiek prywatnej fabryce wyrobów tytoniowych położonej na obszarze Państwa, a to o ile uzyskają na zamówieniu zaświadczenie kompetentnego organu kontroli skarbowej, że cały przeznaczony dla nich kontyngent (z zakupionych przez hurtownika w magazynie rządowym wyrobów tytoniowych) pobrali ze swej hurtowni rejonowej względnie, że jego rejonowy hurtownik odmówił wydania towaru.

Termin zrealizowania zamówienia będzie taki sam jak dla hurtowników.

Nad ściśle przestrzeganiem powyższych postanowień czuwać będą tak organa kontroli skarbowej, powołane do kontroli hurtowni, względnie sklepów tytoniowych (o każdym nadużyciu winne natychmiast zawiadamiać pisemnie przełożoną władzę) — jak i sami fabrykanci prywatni, realizujący zamówienia, którzy również odpowiedzialni będą wobec władz skarbowych. Do kontroli w tym względzie fabryk prywatnych powołane są kompetentne organa i władze skarbowe (organa kontrolne i izby skarbowe).

Fabryki i magazyny sprzedaży winny wyroby swe sprzedawać zgłaszającym się u nich hurtownikom rejonowym zawsze za potrąceniem przepisanej prowizji hurtowej i detalicznej bez względu na ilość pobranego towaru i realizować przedewszystkiem ich zamówienia, a to w tym porządku, w jakim zamówienia te wpływają. Natomiast zgłaszającym się właścicielom sklepów tytoniowych (detalistom) sprzedawać będą mogły fabryki i magazyny sprzedaży za taką samą prowizją (hurtową i detaliczną) jedynie wtedy, jeśli właściciel sklepu tytoniowego kupuje od-

razu nie mniej jak 100.000 cygar lub 500.000 sztuk papierosów albo 500 kg. tytoniu krajanego.

Nabyte w prywatnych fabrykach wyroby tytoniowe mogą hurtownicy sprzedawać częściowo detalicznie w swoich własnych sklepach tytoniowych (o ile takowe posiadają), częściowo zaś hurtowo przydzielonym do siebie detalistom za ustaloną prowizją detaliczną.

2) Ponadto na obszarach m. stoł. Warszawy i województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego wolno będzie chwilowo tak hurtownikom jak i detalistom sprzedawać zakupione w prywatnych fabrykach wyroby tytoniowe w razie braku zbytu na miejscu (co do hurtowników w razie niemożności sprzedania ich przydzielonym detalistom), także innym koncesjonowanym sprzedawcom na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

3) Na obszarach wymienionych w poprzednim ustępie izb skarbowych m. stoł. Warszawy właściciele sklepów tytoniowych, którzy wykupywać będą w prywatnych fabrykach względnie w rządowych magazynach sprzedaży przynajmniej raz w miesiącu jednorazowe przynajmniej ilości, od których mają otrzymywać prowizję hurtową (100.000 szt. cygar, 500.000 szt. papierosów lub 500 kg. tytoniu), będą narazie traktowani narówni z hurtownikami, choć nie będzie im wolno używać tytułu i godła hurtownika tytoniowego.

Będą zatem mieli obowiązki hurtowników (prowadzenie ksiąg hurtowych, opłata odpowiednich podatków i t. d.) i będzie im wolno aż do odwołania nabyte w ten sposób towary pozbywać nie tylko w swych sklepach detalicznie, ale także za prowizją detaliczną sprzedawać innym detalistom w obrębie b. zaboru rosyjskiego.

§ 21. Każde przedsiębiorstwo publicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych (hurtownia, sklep tytoniowy) na terenie m. stoł. Warszawy i województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego, obowiązane jest najdalej w ciągu jednego miesiąca po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia nad wejściem do swego lokalu zamieścić godło państwowe (w czerwonym polu biały orzeł) z zamieszczonym u dołu napisem, podającym rodzaj przedsiębiorstwa, a więc „hurtownia tytoniowa” lub „sklep tytoniowy”. Nikomu, kto koncesji opiekującej na takie przedsiębiorstwo nie posiada, nie wolno takiego godła wywieszać.

Jeśli lokal sprzedaży przedsiębiorstwa detalicznego nie posiada osobnego wejścia od ulicy, lecz sprzedaż odbywa się przez okno, wychodzące na ulicę (§ 9), winno wspomniane godło wraz z napisem być zamieszczone nad oknem—okno zaś same (lub jego ćwiartka) musi mieć blaszane lub drewniane drzwiczki, pomalowane w pasy białoczerwone, przez które to drzwiczki sprzedaż winna się odbywać.

Hurtownicy i detalisci winni prowadzić zapiski i księgi w ten sam sposób, jak to przewidziane dla tych przedsiębiorców na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego (§ 19).

Sprzedaż tytoniu krajanego i papierosów na obszarze m. stoł. Warszawy i województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kie-

leckiego odbywać się może wyłącznie w opakowaniach zamkniętych, zaopatrzonych znakiem monopolowym względnie etykieta, wskazującą pochodzenie z fabryk rządowych.

Odnośnie do sposobu sprzedaży cygar na powyższym obszarze obowiązywać będą wydawane każdorazowo przez Ministra Skarbu zarządzenia.

§ 22. Izby skarbowe na terenie m. stoł. Warszawy i województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego przedstawiają Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego do końca czerwca 1923 r. w 2 egzemplarzach spis hurtowni rejonowych z podaniem w osobnej rubryce, które z nich zadania swe należycie spełniają i przydzielone sklepy tytoniowe odpowiednio zaopatrują, a którym koncesji nie należałoby (i z jakich powodów) zatwierdzać wzgl. odmawiać (zał. 2 wzór A). Izby te przedstawiają też wnioski, czy nie należałoby obecnych rejonów hurtowni ze względu na wysokość potrzebnego kapitału dzielić.

Również do końca czerwca 1923 r. przedłożą izby te Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego tabelaryczne wykazy w dwóch egzemplarzach wszystkich tych detalicznych sprzedawców wyrobów tytoniowych, którzy odpowiadają warunkom art. 59 ust. 2 ustawy o monopolu tytoniowym (zał. 2 wzór D) i osobne wykazy w dwóch egzemplarzach wszystkich tych detalicznych sprzedawców wyrobów tytoniowych, którym wprawdzie narazie prowizorycznie koncesje względnie klauzule na duplikacie zgłoszenia udzielono, którzy jednak tych warunków nie posiadają (zał. 2 wzór E). W końcowej rubryce tego ostatniego wykazu przedstawi izba wniosek, czy odnośnemu sprzedawcy należy koncesję cofnąć, czy też pozostawić i uzasadni ten wniosek podając, czy dotychczasowe prowadzenie przedsiębiorstwa było prawidłowym, czy jego dalsze istnienie jest dla wygody konsumentów potrzebnem i z innych względów wskazanem, jaką jest jego odległość od sąsiednich sklepów tytoniowych i czy ogólna ilość sklepów tytoniowych jest w danej miejscowości dostateczną względnie za małą. Mieć przytem należy na względzie, że zwłaszcza w większych miastach sklepy tytoniowe nie powinny mieścić się we wspólnych lokalach z przedsiębiorstwami, przechowującymi towary wydające woń, mogącą wyrobom tytoniowym szkodzić jak np. dziegieć, lakiery, śledzie, mydło, owoce i t. p.

Wydawanie wszelkich nowych koncesji—oprócz wymienionych w §§ 5 i 6—jest dopuszczalne tylko w całkiem wyjątkowych wypadkach i jest zastrzeżone Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego, przy czem prawo bezwzględne pierwszeństwa będą mieć osoby i instytucje wymienione w § 23 ust. 1).

§ 23. Jeśli na obszarze województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego opróżni się jaka rejonowa hurtownia wyrobów tytoniowych, czy to wskutek cofnięcia koncesji, czy też w jaki inny sposób (np. wskutek zrzeczenia się, śmierci koncesjonariusza), obsadzi natychmiast miejscowa właściwa izba skarbową to przedsiębiorstwo tymczasowo tak, by w funkcjonowaniu hurtowni rejonowej nie zaszła przerwa. Tymczasowe zawiadowanie przedsiębiorstwa (oczywiście na rachunek

tymczasowego zawiadowcy) poruczać zatem należy zawsze tylko takim osobom, które dysponują odpowiednim kapitałem własnym lub kredytowanym, odpowiednim lokalem (dotychczasowym lokalem przedsiębiorstwa dysponuje bowiem oczywiście dawniejszy sprzedawca lub jego spadkobiercy) i mają inne potrzebne kwalifikacje. Pierwszeństwo przy tych warunkach dawać zawsze należy po myśli postanowień art. 52 i 53 ustawy inwalidzkiej z dnia 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 32 poz. 195) spółkom inwalidów wojennych, inwalidom wojennym, narówni z nimi wdowom i sierotom po poległych i inwalidach wojennych jak również stowarzyszeniom spożywczym, kółkom rolniczym i t. p., wdowom i sierotom po oficerach i żołnierzach wojsk polskich, wdowom i sierotom po urzędnikach państwowych lub samorządowych, w końcu zdemobilizowanym oficerom oraz emerytowanym urzędnikom państwowym i oficerom w stanie spoczynku.

Jeśli chodzi o hurtownię rejonową, która opróżniła się wskutek śmierci przedsiębiorcy, mieć też należy na względzie przy wyborze osoby tymczasowego zawiadowcy członków bliższej rodziny zmarłego hurtownika, co ułatwi rozrachowanie się co do pozostałych ewentualnie w przedsiębiorstwie zapasów wyrobów tytoniowych. Nowoustanowiony tymczasowy hurtownik ma w dniu, wyznaczonym mu przez władzę sprzedaży, rozpocząć prowadzenie hurtowni w lokalu, zatwierdzonym przez tę władzę. Materiały tytoniowe, znajdujące się jeszcze w stanie zdatnym do sprzedaży, jakoteż skarbowe znaczki wartościowe, ma tymczasowy hurtownik przy interwencji organu władzy skarbowej natychmiast odkupić od swego poprzednika za gotówkę po cenie taryfy, obowiązującej w dniu odkupu zapasów za potrąceniem przepisanej prowizji.

Jeśli zachodzą jakieś wątpliwości co do roszczeń własności na materiałach tytoniowych i wartościowych znaczkach skarbowych (np. w razie śmierci poprzedniego hurtownika) ma odbiorca kwotę odkupną złożyć do depozytu sądowego na rachunek właściciela względnie masy spadkowej. Postanowienie to odnosi się także do wypadku, gdy poprzednik do oddania ani osobiście się nie jawił, ani nie ustanowił zastępcy, zaopatrzonego w szczegółowo ostemplowane pełnomocnictwo, upoważniające do odbioru pieniędzy.

Gdyby odmówiono oddania materiałów tytoniowych i wartościowych znaczków skarbowych wyda władza sprzedaży natychmiast zarządzenie stosownie do okoliczności danego wypadku, mając na uwadze, że dalsze prowadzenie hurtowni rejonowej przez usuniętego hurtownika lub inną nie upoważnioną osobę podlega sankcjom karnym art. 32 ustawy o monopolu tytoniowym.

Względem ewentualnego objęcia i odkupienia przedmiotów urządzenia i innych artykułów sprzedaży mają oddający i odbierający przedsiębiorstwo porozumieć się ze sobą wedle przepisów prawnoprywatnych. Zarządzenia władz skarbowych w sprawie tymczasowego obsadzenia opróżnionych rejonowych hurtowni tytoniowych, winne te władze zawsze równocześnie podawać do wiadomości Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego i magazynu poboro-

wego i przedłożyć tej pierwszej w jaknajkrótszym czasie wnioski na dalsze prowizoryczne obsadzenie.

Jeśli na wspomnianym obszarze (b. Kongresówka) opróżni się sklep tytoniowy obsadzać go już wogóle nie należy.

B. Na obszarach Ziemi Wileńskiej i województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego.

§ 24. Na obszarze Ziemi Wileńskiej i województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego istnieją koncesjonowane przedsiębiorstwa sprzedaży wyrobów tytoniowych narazie jeszcze bez podziału na hurtownie i sklepy detaliczne. Za hurtownie tytoniowe uważane tam będą narazie wszystkie te przedsiębiorstwa, które otrzymały stosowną adnotację na duplikatach zgłoszeń po myśli § 20 punktu 3 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o monopolu tytoniowym z dnia 29 października 1922 r. (Dz. U. R. P. № 100, poz. 916). Mogą one nabywać wyroby tytoniowe za opustem ustalonej przez Ministra Skarbu prowizji hurtowej i detalicznej w jakiegokolwiek fabryce wyrobów tytoniowych, położonej na obszarze Państwa i to bez żadnych ograniczeń. O ile chodzi o wyroby tytoniowe z fabryk rządowych winny zwracać się bezpośrednio do Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego. Nadto wolno im wyroby tytoniowe narazie nabywać także u kupców wymienionych w § 20 ustęp 2.

Nabyte wyroby tytoniowe mogą sprzedawać częściowo detalicznie we własnych sklepach detalicznych—o ile je już obecnie posiadają—konsumentom po cenach taryfowych, resztę zaś pozbywać za opustem ustalonym przez Ministra Skarbu prowizji detalicznej innym sprzedawcom detalicznym (sklepom tytoniowym) na obszarze tego samego b. zaboru. Narazie wolno im też odstępywać wyroby nabyte w powyżej podany sposób innym hurtownikom tego samego zaboru.

Hurtownicy nietylko są uprawnieni ale i obowiązani do stałego prowadzenia swych przedsiębiorstw.

Detaliści (sklepy tytoniowe) wykupują wyroby tytoniowe od hurtownika za prowizją detaliczną lub wprost z fabryk położonych na obszarze Państwa, jednak tylko w ilościach ponad 100.000 szt. cygar, lub 500.000 sztuk papierosów, względnie 500 kg. tytoniu, w których to wypadkach otrzymują prowizję hurtową. Fabryki na obszarze tego terytorjum winne wyroby swe sprzedawać tak jak fabryki na pozostałych obszarach Państwa w pierwszej linii hurtownikom według kolejności zgłoszeń a dopiero po nich, w miarę zapasu, detalistom. Tak hurtowników, jak detalistów, obowiązują ponadto ogólne przepisy, wydane dla sprzedawców na obszarach m. stoł. Warszawy i województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego (obowiązek prowadzenia ksiąg i t. p.) z tą różnicą, że nad przedsiębiorstwem sprzedaży winni wywiesić w ciągu miesiąca od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia godło państwowe z napisem „Sprzedaż wyrobów tytoniowych” bez względu na to, czy sprzedaż ma charakter hurtowy czy detaliczny.

§ 25. Izby skarbowe na obszarze Ziemi Wileńskiej i województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego przedłożą Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego do końca czerwca 1923 r. w 2 egzemplarzach sprawozdanie tabelaryczne (zał. 2 wzór B). W sprawozdaniu tem przedstawia w formie tabelarycznej plan, w jaki sposób należałoby podległe im terytorjum podzielić na rejony hurtowni i w jakich miejscowościach ustanowić siedzibę hurtowni rejonowych. Mieć przytem należy na względzie, by rejon jednej hurtowni nie obejmował terytorjum większego jak jednego powiatu.

Przeciwnie wobec wysokości kapitału, potrzebnego do prowadzenia takiego przedsiębiorstwa — wskazanym będzie podział bardziej zaludnionych lub uprzemysłowionych powiatów na dwa lub trzy ewentualnie więcej rejonów hurtowni.

W osobnych rubrykach wykazać należy, ile samoistnych, a ile niesamoistnych sklepów tytoniowych będzie przydzielonych do odnośnej hurtowni, wreszcie podać, kto z ubiegających się o nadanie każdego z tych przedsiębiorstw powinien być na czas prowizoryczny uwzględniony. Nowe przedsiębiorstwa te rejonowe będą bowiem obsadzone tylko na próbę prowizorycznie. Przy wyborze kandydatów pierwszeństwo mieć będą, zgodnie z postanowieniami art. 52 i 53 ustawy inwalidzkiej z dn. 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 32 poz. 195) spółki inwalidów wojennych, inwalidzi wojenni i narówni z nimi wdowy i sieroty po poległych i inwalidach wojennych, jak również Stowarzyszenia spożywcze, Kółka rolnicze i t. p., wdowy i sieroty po oficerach i żołnierzach wojsk polskich, wdowy i sieroty po urzędnikach państwowych, samorządowych, w końcu zdemobilizowani oficerowie i żołnierze wojska polskiego, oraz emerytowani urzędnicy państwowi i oficerowie w stanie spoczynku.

Zasadniczym warunkiem będzie, by kandydat na hurtownika dysponował stosownym lokalem i kapitałem lub kredytem (ewentualnie bankowym) takim by mógł stale zakupywać odpowiednią ilość wyrobów tytoniowych i zaopatrywać w nie dostatecznie wszystkie sklepy tytoniowe swego rejonu. W osobnej rubryce tabelarycznego sprawozdania oświadczą się też w tym względzie izby skarbowe odnośnie do każdego z proponowanych hurtowników z osobna.

Również do końca czerwca 1923 r. przedłożą Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego izby skarbowe na tych ziemiach tabelaryczne wykazy w 2 egzemplarzach wszystkich dotychczasowych sprzedawców, którzy odpowiadają warunkom art. 59 ust. 2 ustawy o monopolu tytoniowym (zał. 2 wzór D) i osobne wykazy w dwóch egzemplarzach wszystkich tych detalicznych sprzedawców wyrobów tytoniowych, którym wprawdzie narazie prowizorycznie koncesji wzgl. klauzul na duplikacie zgłoszenia udzielono, którzy jednak tych warunków nie posiadają (zał. 2 wzór E).

W końcowej rubryce tego ostatniego wykazu przedstawi izba skarbowa wnioski, czy odnośnemu sprzedawcy należy koncesję cofnąć, czy też pozostawić i uzasadni ten wniosek podając, czy dotychczasowe prowadzenie przedsiębiorstwa było prawidłowym, czy jego dalsze istnienie jest dla wygody konsumentów potrzebnem i z innych względów wska-

zanem, jaką jest jego odległość od sąsiednich sklepów tytoniowych i czy ogólna ilość sklepów tytoniowych jest w danej miejscowości dostateczną wzgl. za małą. Mieć przytem należy na względzie, że zwłaszcza w większych miastach sklepy tytoniowe nie powinny mieścić się we wspólnych lokalach z przedsiębiorstwami, przechowującymi towary, wydające woń, mogącą wyrobom tytoniowym szkodzić jak np. dziegieć, lakiery, śledzie, mydło, owoce i t. p.

§ 26. Wydawanie wszelkich nowych koncesji — oprócz wymienionych w §§ 5 i 6 — jest dopuszczalne tylko w całkiem wyjątkowych wypadkach i jest zastrzeżone Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego, przyczem prawo bezwzględne pierwszeństwa będą mieć osoby i instytucje wymienione w § 23 ustęp 1.

§ 27. Sprzedaż tytoniu krajanego i papierosów na obszarze Ziemi Wileńskiej i województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego odbywać się może wyłącznie w opakowaniach zamkniętych, zaopatrzonych znakiem monopolowym wzgl. etykietą wskazującą pochodzenie z fabryk rządowych.

Odnośnie do sposobu sprzedaży cygar na powyższych obszarach obowiązywać będą wydawane łącznie przez Ministra Skarbu zarządzenia.

IV. SZCZEGÓŁOWE PRZEPISY DLA OBSZARÓW WOJEWÓDZTW: KRAKOWSKIEGO, LWOWSKIEGO, STANISŁAWOWSKIEGO I TARNOPOLSKIEGO ORAZ CIESZYŃSKIEJ CZĘŚCI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO.

§ 28. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz cieszyńskiej części województwa śląskiego mają tak władze skarbowe jak i sprzedawcy wyrobów tytoniowych prócz zarządzeń wprowadzonych w niniejszem rozporządzeniu dla całego obszaru Państwa (§§ 1—14) stosować się aż do dalszego zarządzenia również do postanowień poaustriackich przepisów:

- a) dla składników,
- b) dla trafikantów,
- c) o obsadzaniu trafik

i do odnośnych instrukcji i pouczeń (rozporządzenie byłego austriackiego Ministerstwa Skarbu z dnia 10 czerwca 1911 r. L. 43899—Dz. rozp. byłego austriackiego Ministerstwa Skarbu № 103 z 1911 r.)—o ile przepisy te nie stoją w sprzeczności z postanowieniami obowiązującej ustawy monopolowej z dnia 1 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. № 47 poz. 409) i niniejszego rozporządzenia. Winnych przekroczeń tych przepisów karać należy w miejsce kar w nich przewidzianych po myśli art. 33 ustawy monopolowej grzywnami do 10.000 mk.—o ile nie zagraża za nie kara cofnięcia koncesji lub inna surowsza kara.

Postanowienia § 50—56 i 73 wspomnianych poaustriackich „Przepisów dla składników” dotyczących tytoniu „limito” znosi się.

Co do sposobu poboru przez sprzedawców wyrobów tytoniowych z magazynów i fabryk rządowych względnie prywatnych w innych dzielnicach obowiązywać będą te same normy, które ustanowiono

w § 20 ustęp 1 dla obszarów województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego.

Obwieszczenia konkursowe na opróżnione przedsiębiorstwa sprzedaży (§ 9 przepisów o obsadzaniu tych przedsiębiorstw) nie będą na przyszłość ogłaszane w dziennikach urzędowych, — lecz tylko wywieszane na tablicy urzędowej władzy sprzedaży i urzędu gminnego w siedzibie przedsiębiorstwa sprzedaży.

§ 29. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz cieszyńskiej części województwa śląskiego sprzedaż wyrobów tytoniowych odbywać się może:

- a) tytoniu, wyłącznie w zamkniętych opakowaniach, zaopatrzonych opaską monopolową względnie etykietą, wskazującą pochodzenie z fabryk rządowych,
- b) papierosów prywatnych fabryk wyłącznie w opakowaniach zamkniętych, zaopatrzonych opaską monopolową; sprzedaż zaś papierosów fabryk rządowych odbywać się może aż do dalszego zarządzenia Ministerstwa Skarbu na sztuki,
- c) co do sposobu sprzedaży cygar obowiązywać będą wydawane każdorazowo przez Ministra Skarbu zarządzenia.

V. POSTANOWIENIA KARNE.

§ 30. Naruszenia postanowień niniejszego rozporządzenia podlegają karom przewidzianym w art. 33 ust. 2 ustawy monopolowej.

§ 31. Z postanowieniami niniejszego rozporządzenia winny kompetentne władze skarbowe (izby skarbowe względnie urzędy akcyz i monopolów lub dyrekcje okręgów skarbowych, a w województwie śląskim tamtejszy wydział skarbowy) obznajomić wszystkich sprzedawców wyrobów tytoniowych swych okręgów. Sprzedawcy winni na arkuszu, wspólnym dla każdego okręgu administracyjnego, stwierdzić protokularynie swemi podpisami, że przepisy te przyjęli do wiadomości.

§ 32. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Załącznik 1 do rozp. Min. Skarbu z dnia 20 marca 1923 r. poz. 285.

Prowizoryczne przepisy

dla ulicznych sprzedawców papierosów (skrzynekarzy).

1) Każdy uliczny sprzedawca papierosów musi posiadać koncesję na sprzedaż, wydaną mu przez właściwą izbę skarbową, względnie upoważnione przez nią władze skarbowe. Nadto opłacić winien przepisane należytości patentowe i podatkowe.

2) Uliczna sprzedaż odbywać się może tylko ze skrzynek, odpowiadających ściśle przepisaniu

ogólnie wzorowi, jak również wyłącznie na stanowisku (miejscu sprzedaży) podanem w koncesji. Zmiana stanowiska dozwolona jest tylko za zezwoleniem władzy skarbowej, która koncesję wydała; zmiana taka winna być wyraźnie uwidoczniiona w koncesji. Każda skrzynka ma być zaopatrzona w numer bieżący, a sprzedawca względnie jego upoważniony przez władzę skarbową zastępca ma mieć przy sobie w czasie sprzedaży wydany przez izbę skarbową względnie przez właściwy urząd akcyz i monopolu lub dyrekcję okręgu skarbowego zapisek rewizyjny, zaopatrzony tym samym numerem porządkowym. Zapisek ten winien być na każde żądanie organów kontrolnych (kontrola skarbową, celna i ewent. upoważnione organa policyjne) okazywanym, a powyższe organa kontrolne wpisując będą w zapisku tym w krótkich słowach swe uwagi o spostrzeżonych nieformalnościach sprzedaży lub przekroczeniach. Jeżeli nieformalności te po drugiej rewizji nie zostaną usunięte, złoży organ kontrolujący o tem sprawozdanie swej przełożonej władzy celem wydania stosownych zarządzeń, względnie porozumienia się z powołaną władzą skarbową. Okoliczność tę zanotuje też wspomniany organ kontrolujący w zapisku rewizyjnym.

3) W przepisaniem miejscu, na frontowej stronie skrzynki, winna być umieszczona za szkłem koncesja na sprzedaż.

4) Skrzynka musi być utrzymywana stale w dobrym stanie i czystości. W skrzynkach wolno przechowywać oprócz papierosów tylko zapalki, przechowywanie innych towarów jest bezwarunkowo wzbronione. Nie wolno też ulicznym sprzedawcom sprzedawać cygar i tytoniu krajanego.

5) a) Na obszarze całego Państwa z wyjątkiem obszarów województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego oraz cieszyńskiej części województwa śląskiego dozwolona jest tylko sprzedaż papierosów w opakowaniach zamkniętych, zaopatrzonych opaską (znak) monopolową lub etykietą, wskazującą pochodzenie z fabryki rządowej; sprzedaż na sztuki jest wzbroniona.

b) na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz cieszyńskiej części województwa śląskiego mogą uliczni sprzedawcy sprzedawać wyłącznie papierosy rządowej produkcji i to także na sztuki.

W wypadkach ad a) i b) może Generalna Dyrekcja Monopoli Tytoniowego wydać odmienne zarządzenia.

6) Pod względem poboru papierosów będą przydzieleni uliczni sprzedawcy do specjalnie dla nich utworzonych „hurtowni inwalidzkich”, w razie zaś braku takich w jakiej miejscowości, zaopatrywani będą wedle norm ogólnych, ustalonych dla sklepów tytoniowych wzgl. dla sprzedawców wyrobów tytoniowych na danym obszarze.

7) Papierosy sprzedawane być mogą ze skrzynek wyłącznie tylko po obowiązujących taryfowych cenach.

8) Koncesjonowani uliczni sprzedawcy winni wykonywać sprzedaż osobiście.

W wypadku przedłożenia przez ulicznego sprzedawcę świadectwa lekarskiego, stwierdzającego, że z powodu choroby nie może osobiście wykonywać przedsiębiorstwa, będzie mogła władza skarbową, która koncesję wydała, udzielić mu zezwolenia na przyjęcie zastępcy. Zastępcą takim może być członek najbliższej rodziny koncesjonariusza względnie w braku takiego inwalida wojenny lub osoba nieposzlakowana i godna zaufania.

Za czynności zastępcy w czasie wykonywania sprzedaży jest odpowiedzialny koncesjonariusz.

Zastępca winien mieć przy sobie w czasie wykonywania sprzedaży rozporządzenie władzy skarbowej, zatwierdzające go w charakterze zastępcy i wykazywać się niem na każde wezwanie organów kontrolnych.

9) Uliczni sprzedawcy obowiązują się przez fakt przyjęcia koncesji do ścisłego stosowania się do niniejszych prowizorycznych przepisów.

Stwierdzone przekroczenia tych przepisów karane będą niezależnie od innych przewidzianych kar utratą koncesji.

Załącznik 2 do rozp. Min. Skarbu z dnia 20 marca 1923 r. poz. 285

Wzory sprawozdań tabelarycznych.

Wzór A. Izba Skarbowa w _____

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
l. p.	Hurtownia tytoniowa (w miejscowości)	Imię i nazwisko hurtownika	Przydziały wykupuje w swym magazynie poborowym (podać, czy należycie czy też nie-należycie)	Przydzielone sklepy tytoniowe zaopatruje (należycie, czy też nienależycie)	Koncesję należałoby (lub nie należałoby) mu prolongować, gdyż _____	Uwaga:	Decyzja Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego

N. B. Na obszarach, na których hurtowni rejonowych nie ustanowiono, nie będą wypełniane rubryki 4-ta i 5-ta.

Wzór B. Izba Skarbowa w _____

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
l. p.	Powiat polityczny	Hurtownię tyt. rejonową należałoby ustanowić w _____	Do hurtowni będzie przydzielonych sklepów samoistnych (podać ilość)	Imię i nazwisko proponowanego hurtownika	Dotychczasowy jego zawód	Czy jest inwalidą lub osobą uprzywilejowaną w rozumieniu nin. rozporządzenia	Czy dysponuje odpowiednim kapitałem	Czy ma odpowiedni lokal	1) Czy ubiega się o hurt. jaki inny inwalida osoba uprzywil. 2) czemu jej izba nie proponuje	Uwaga:	Decyzja Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego

Wzór C. Izba Skarbowa w _____

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
l. p.	Imię i nazwisko hurtowego sprzedawcy	Lokal jest odpowiedni lub nieodpowiedni (w ostatnim wypadku dla czego)	Czy hurtownia jest samoistną i czy była taką w czasie od 1/I 1922 do 1/VI 1922	Czy hurtownia jest i była prowadzoną przepisowo i należycie zaopatrywaną w czasie od 1/I 1922 do 1/VI 1922 i czy przedsiębiorca nie był karany	Uwaga:	Decyzja

Wzór D. Izba Skarbowa w _____

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
l. p.	Miejscowość	Imię i nazwisko sprzedawcy detalicznego	Lokal jest odpowiedni lub nieodpowiedni (a w takim razie czemu)	Czy sklep tytoniowy jest samoistny i czy był takim w czasie od 1 stycznia do 1 czerw. 1922	Czy sklep jest i był prowadzony przepisowo i należyście zaopatrywany w czasie od 1 stycznia do 1 czerwca 1922 i czy przedsiębiorca nie był karany	Uwaga:	Decyzja

Wzór E. Izba Skarbowa w _____

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
l. p.	Miejscowość	Imię i nazwisko sprzedawcy detalicznego	Sklep tyt. połączony z (wymienić rodzaj przedsiębiorstwa)	Czy w lokalu są przechowywane artykuły dla tytoniu szkodliwe (nafta, mydło, śledzie i t. p.) czy też nie	Czy dotychczas prowadzono sklep tyt. prawidłowo	Odległość od sąsiednich sklepów tyt.	Czy w danej miejscowości jest do stateczna ilość sklepów tyt.	Czy dla wygody konsumentów jest istnienie tego sklepu tyt. potrzebne	Wniosek władzy Sk. (Izb) czy koncesję należy prolongować czy też cofnąć	Czy o sklep tyt. ubiega się jaki inwalida	Decyzja Generalnej Dyrekcji Monopoli Tytoniowego

286.

287.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 28 marca 1923 r.

w przedmiocie zmian w rozmieszczeniu Ewidencji katastru podatku gruntowego w okręgu izby skarbowej w Krakowie.

Na zasadzie art. 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. № 65 poz. 391) zarządza się co następuje:

§ 1. Zwija się Ewidencję katastru podatku gruntowego Gorlice I, a jej agendy przekazuje się Ewidencji katastru podatku gruntowego w Bieczu (powiat polityczny Gorlice), którą się równocześnie tworzy.

§ 2. Zwija się Ewidencję katastru podatku gruntowego w Radomyślu Wielkim (powiat polityczny Mielec), a jej agendy przekazuje się istniejącej Ewidencji katastru podatku gruntowego w Mielcu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 29 marca 1923 r.

w przedmiocie ustawiania w rektyfikacjach i gorzelniach na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, lubelskiego i kieleckiego aparatów kontrolno-mierniczych wytwórni krajowych.

Na zasadzie §§ 31, 51, 52 i 101 austr. ustawy o opodatkowaniu spirytusu z dnia 20 czerwca 1888 r. (austrj. Dz. U. P. № 95), zmienionej częściowo ces. rozporządzeniem z dnia 17 lipca 1899 r. (austr. Dz. U. P. № 120 II) oraz art. 302 ros. ustawy akcyzowej 1901 r. (ros. Zbiór Pr. tom V) zarządza się co następuje:

§ 1. Zabrania się ustawiania w rektyfikacjach i gorzelniach na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, lubelskiego i kieleckiego aparatów kontrolno-mierniczych systemów „Ferd. Dolaiński”, „Beschoner” i „Prick” (syst. J. Weisera), sprowadzonych po 15 kwietnia 1923 roku z zagranicy przez zainteresowane przedsiębiorstwa. Na wyjątki od tego zakazu może zezwolić Minister Skarbu.

§ 2. W nowouruchomianych przedsiębiorstwach gorzelnianych i w rektyfikacjach i gorzelniach dotąd nie posiadających aparatów kontrolno-mierniczych